

Załącznik nr 14a do protokołu z plenarnej Rady Pedagogicznej
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie
z dnia 28.01.2025 r., uchwała nr 4/2025

**SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
im. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU w TANOWIE**

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

Podstawy prawne:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562, 1635)
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 750, 854, 1473)
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2572 z późn. zm.)

Wstęp

Ileć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

1. ustawie o systemie oświaty – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
2. ustawie prawo oświatowe - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
3. rozporządzeniu – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
4. ośrodka – należy przez to rozumieć Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie;
5. wso – należy przez to rozumieć wewnątrzszkolny system oceniania;
6. ipet – należy przez to rozumieć indywidualny program edukacyjno - terapeutyczny.

§ 1

Wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 „ustawy o systemie oświaty”, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia.

Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym polega na integralnej realizacji funkcji wychowawczej, dydaktycznej i opiekuńczej, z uwzględnieniem specyficznych form i metod pracy oraz zasad nauczania.

W stosunku do wielu uczniów, zwłaszcza z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, przez cały okres ich pobytu w szkole podstawowej, a następnie w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy, działania edukacyjne mogą nie wykraczać poza pewien obszar, zaspokajając specyficzne potrzeby i możliwości edukacyjne tych uczniów.

Praca z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym opiera się na następujących założeniach:

1. Podstawowym warunkiem efektywnej pracy jest nawiązanie pozytywnego kontaktu

emocjonalnego nauczyciela z uczniem.

2. Należy uznać prawo osób niepełnosprawnych do rozwoju we własnym tempie i uwzględniać to prawo podczas ustalania kierunków pracy.
3. Nawet niewielkie postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu.
4. W edukacji konieczne jest nawiązanie współpracy z rodzicami ucznia. Wspomaganie rodziców poprzez dostarczenie im sukcesów i wyzwalaniu pozytywnych emocji w stosunku do dziecka i siebie nawzajem.
5. Nauczyciel ma prawo do wyboru poszczególnych metod, form pracy i środków dydaktycznych, kierując się ich przewidywaną skutecznością.

Cele wewnątrzszkolnego oceniania uczniów.

§ 2

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
 - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
 - 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
 - 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Procedura diagnozowania i oceniania poziomu funkcjonowania ucznia.

§ 3

1. Naczelną zasadą diagnozowania i oceniania poziomu funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest wszechstronna jego znajomość.
2. Podstawą określania i rejestrowania oceny zmian w funkcjonowaniu ucznia jest dokładna diagnoza poziomu jego wiadomości i umiejętności z poszczególnych zajęć edukacyjnych na podstawie wszelkich rodzajów aktywności oraz przeglądu wytworów działania praktycznego i wytworów artystycznych.
3. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia, zawierająca realne, szczegółowe cele, zadania i treści mieszczące się w sferze jego najbliższego rozwoju, które pozostają w zbieżności z celami, zadaniami i treściami podstawy programowej, winna być podstawą do opracowania indywidualnego programu edukacyjno - terapeutycznego.
4. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia jest kompleksowym,

wielowymiarowym opisem jego mocnych stron oraz trudności i barier w zakresie funkcjonowania poszczególnych sfer rozwoju dającym możliwość określania ilości i jakości potrzebnego wsparcia edukacyjno – terapeutycznego.

5. Diagnozy poziomu funkcjonowania uczniów w podstawowych sferach aktywności oraz poziomu przyswajania treści programowych zajęć edukacyjnych, a także wytyczenia dalszych kierunków oddziaływań dokonuje zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych, specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem i rodziców lub prawnych opiekunów.
6. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności udzielanej mu pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu. Oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
7. Uczeń w trakcie nauki otrzymuje oceny:
 - 1) bieżące;
 - 2) klasyfikacyjne: śródroczne i roczne oraz końcowe.
8. Opisowa ocena śródroczna i roczna informuje o tym, na jakim poziomie uczeń przyswoił sobie wiadomości i umiejętności w odniesieniu do treści określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Formy i sposoby bieżącego oceniania uczniów.

§ 4

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
3. Oceny bieżące z zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy są ocenami opisowymi.
4. Do bieżącej oceny umiejętności i zaangażowania uczniów przy wykonywaniu zadań dydaktycznych na zajęciach edukacyjnych w klasach I – III szkoły podstawowej dodatkowo mogą być stosowane symbole:
 - 1) znakomicie – ☆ lub inny zaproponowany przez nauczyciela
 - 2) samodzielnie – ☺ lub inny zaproponowany przez nauczyciela
 - 3) radzi sobie przy pomocy nauczyciela – ☹ lub inny zaproponowany przez nauczyciela
 - 4) potrzebuje czasu – ☹ lub inny zaproponowany przez nauczycielagdzie poszczególne oceny oznaczają:

znakomicie: bardzo dobrze opanował umiejętności i wiadomości określone w IPET, potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w nowych sytuacjach, rozwiązuje zadania wykraczające poza program, prezentuje bardzo dobre tempo pracy.

samodzielnie: dobrze opanował umiejętności i wiadomości określone w IPET, potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w znanych sytuacjach, prezentuje dobre tempo pracy.

radzi sobie przy pomocy nauczyciela: ma braki w opanowaniu umiejętności i wiadomości określonych w IPET, wymaga pomocy nauczyciela przy wykonywaniu zadań, prezentuje wolne tempo pracy.

potrzebuje czasu: wiadomości i umiejętności określone w IPET opanował w bardzo wąskim zakresie, nie potrafi wykonać samodzielnie zadań o niewielkim stopniu trudności, nie robi postępów, prezentuje bardzo wolne tempo pracy.

5. W klasach IV – VIII szkoły podstawowej oraz wszystkich klasach szkoły przysposabiającej do pracy dopuszcza się w bieżącym ocenianiu stosowanie skali ocen 1 – 6. Oceny te są odpowiednikami ocen opisowych i określają poziom wykonania przez ucznia określonego zadania. Mogą być stosowane tylko w kartach pracy, zeszytach i innych pracach, pod warunkiem opatrzenia ich komentarzem opisowym:
 - 6 -super, (może być uzupełnione: samodzielnie wykonałeś zadanie) - wpisujemy gdy uczeń opanował przewidziane dla niego w programie i poza programem wiadomości i umiejętności, samodzielnie i poprawnie wykonuje określone zadania i sam wychodzi z inicjatywą),
 - 5 -bardzo dobrze, (może być uzupełnione: bardzo dobrze wykonałeś zadanie) - wpisujemy gdy uczeń opanował przewidziane dla niego w programie wiadomości i umiejętności, samodzielnie i poprawnie wykonuje określone zadania,
 - 4 -dobrze, (może być uzupełnione: widzę, że się bardzo starasz) - wpisujemy gdy uczeń opanował wiadomości, zadanie wykonuje w całości według instrukcji nauczyciela i pod jego nadzorem.
 - 3 -ładnie, (może być uzupełnione: musisz jeszcze popracować) - wpisujemy gdy uczeń częściowo opanował wiadomości, wykonuje częściowo czynności składające się na zadanie, jedynie przy znacznej pomocy nauczyciela,
 - 2 -możesz lepiej: (może być uzupełnione: starasz się, ale musisz nadal ćwiczyc) - wpisujemy gdy uczeń fragmentarycznie opanował wiadomości i umiejętności, wykonuje niesamodzielnie pojedyncze elementy zadania, dlatego edukację w tym zakresie należy kontynuować,
 - 1 -nie starasz się - wpisujemy gdy uczeń świadomie odmawia wykonania zadania, które jest na miarę jego możliwości, nie wywiązuje się z obowiązków szkolnych.
6. Powyższe komentarze opisowe mogą być modyfikowane przez nauczycieli i używane bez ocen pisanych cyfrą.
7. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
8. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
9. Na wniosek ucznia lub rodziców/opiekunów prawnych nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
10. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.

Klasyfikowanie i promowanie uczniów.

§ 5

1. Uczeń podlega klasyfikacji śródrocznej i rocznej oraz końcowej.
2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
3. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się przed feriami zimowymi.
4. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w klasach I–III szkoły podstawowej w przypadku obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
5. Klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym.
6. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ucznia uwzględnia następujące podstawowe obszary:
 - 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
 - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
 - 3) dbałość o honor i tradycje szkoły;
 - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
 - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
 - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
 - 7) okazywanie szacunku innym osobom.
7. Klasyfikacyjne oceny śródroczne i roczne oraz końcowe z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczne i roczne oraz końcowe oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy są ocenami opisowymi.
8. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub inne dysfunkcje rozwojowe, należy uwzględnić wpływ tych zaburzeń lub dysfunkcji na jego zachowanie, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej oraz opinii zespołu nauczycieli pracujących z uczniem.
9. Przy ustalaniu ocen z wychowania fizycznego, zajęć rozwijających kreatywność i zajęć kształtujących kreatywność oraz zajęć rozwijających komunikowanie się, należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego, także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.
10. Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych, uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do odpowiednio wymagań i efektów kształcenia oraz kryteriów weryfikacji, o których mowa w art. 44b ust. 3 ustawy o systemie oświaty, dla danego etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przezwyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

11. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z:
 - 1) wychowania fizycznego, zajęć rozwijających kreatywność, zajęć kształtujących kreatywność i przysposobienia do pracy ustalają, po uwzględnieniu opinii pozostałych nauczycieli prowadzących te przedmioty w danej klasie, nauczyciele prowadzący największą ilość godzin tych przedmiotów w danej klasie,
 - 2) funkcjonowania osobistego i społecznego oraz zajęć rozwijających komunikowanie się ustalają wychowawcy klas,
 - 3) zachowania ucznia ustalają wychowawcy klas po uwzględnieniu opinii nauczycieli prowadzących zajęcia w danej klasie, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
12. Ocenianie i klasyfikowanie śródroczne i roczne w szkole podstawowej i szkole przysposabiającej do pracy polega na sporządzeniu dla każdego ucznia oceny opisowej w elektronicznym dzienniku lekcyjnym.
13. Co najmniej dwa tygodnie przed semestralnym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, zobowiązani do ustalenia ocen klasyfikacyjnych oraz wychowawca klasy informują ucznia, w zależności od jego poziomu rozwoju intelektualnego i jego rodziców lub opiekunów prawnych o przewidywanych dla niego śródrocznych, rocznych lub końcowych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej śródrocznej, rocznej lub końcowej ocenie klasyfikacyjnej zachowania. Informacja ta jest przekazywana rodzicom lub opiekunom prawnym poprzez dziennik elektroniczny. Na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego może też być przekazana w formie wydruku z dziennika elektronicznego.
14. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.
15. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
16. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.
17. W przypadku nieklasyfikowania ucznia w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.
18. Dyrektor Ośrodka zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
19. Dyrektor Ośrodka zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
20. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
21. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
22. Uczeń szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy, może być promowany do klasy

programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego. O promowaniu do klasy programowo wyższej postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Ukończenie szkoły.

§ 6

O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Nagradzanie.

§ 7

1. Na zakończenie pierwszego okresu nauki i roku szkolnego odbywają się apele, na których wyróżniający się uczniowie są nagradzani.
2. Na koniec roku szkolnego następuje podsumowanie pracy uczniów i wyróżniający się uczniowie otrzymują z rąk dyrektora nagrody rzeczowe oraz dyplomy.

Sposoby informowania rodziców o poziomie funkcjonowania dziecka lub ucznia.

§ 8

1. Rodzice informowani są o poziomie funkcjonowania dziecka:
 - 1) podczas zebrań szkolnych;
 - 2) w czasie spotkań indywidualnych;
 - 3) podczas bezpośredniej obserwacji zajęć na zaproszenie nauczyciela;
 - 4) drogą korespondencyjną (w tym przy pomocy dziennika elektronicznego i poczty elektronicznej) lub telefonicznie.
2. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o zapisach zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.

Postanowienia końcowe.

§ 9

Zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania wprowadza się poprzez podjęcie uchwały przez radę pedagogiczną.